

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 12CoP/10/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5321202608
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5321202608.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členov senátu – sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a Mgr. Petra Straku, v právnej veci navrhovateľky: A. B., C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX E. F. E. XXXX, zastúpenej splnomocneným zástupcom: JUDr. Anton Kupšo, advokát so sídlom G. XX, XXX XX H., proti osobe, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné (príspevok) (odporca): I. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. H. XXX, XXX XX C. F. C., zastúpenému splnomocnenou zástupkyňou: JUDr. Katarína Pialová, advokátka so sídlom J. X, XXX XX K., o určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 4Pc/13/2021-268 zo dňa 16. februára 2023, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu m e n í tak, že odporca je povinný platiť navrhovateľke príspevok na výživu rozvedenej manželky vo výške 130,- eur mesačne od 30.09.2021 naďalej vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľky.

V zostávajúcej časti návrh navrhovateľky z a m i e t a .

Odporca n e m á zameškaný príspevok na výživu rozvedenej manželky od 30.09.2021 do 20.02.2024. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Čadca ako súd prvej inštancie (aj ako „okresný súd“) rozsudkom č. k. 4Pc/13/2021-268 zo dňa 16.02.2023 rozhodol, že odporca – bývalý manžel I. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. H. XXX, C. F. C. je povinný poskytovať navrhovateľke – bývalej manželke A. B., C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. E. XXXX príspevok na primeranú výživu vo výške 200,- eur mesačne vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred, počnúc dňom podania návrhu 30.09.2021 (výrok I.). Zameškaný príspevok na výživu za čas od 30.09.2021 do 16.02.2023 (za 17 mesiacov x 200,- eur = 3.400,- eur) vo výške 3.400,- eur zaplatí odporca navrhovateľke v pravidelných mesačných splátkach 250,- eur spolu s bežnou platbou príspevku vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred pod stratou výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky v stanovenej výške, v stanovenej lehote (výrok II.). Odporca je povinný nahradiť navrhovateľke trovy konania v rozsahu 100 %, vo výške, ktorá bude vyčíslená po právoplatnosti rozsudku VSÚ prvostupňového súdu, v lehote do 3 dní od právoplatnosti uznesenia VSÚ (výrok III.).

1.1 Podaným návrhom došlým súdu dňa 30.09.2021 sa navrhovateľka domáhala voči osobe, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné (príspevok) ďalej len „odporca“ uloženia povinnosti prispievať jej na výživu ako bývalej manželke sumou 200,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred odo dňa podania návrhu.

1.2 Pri rozhodovaní súd vychádzal z ustanovení § 62 ods. 1, 2, § 65 ods. 3, § 66, § 67 ods. 1, 2, § 68, § 71 ods. 1, 2, § 72 ods. 1, 2, 3, § 75 ods. 1, 2, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 a § 76 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a zmene a doplnení niektorých zákonov, ďalej len „zákona o rodine“).

1.3 Konštatoval, že bola splnená aj podmienka podľa § 72 ods. 3 zákona o rodine. Z rozvodového rozsudku je zrejmé, že právoplatnosť nadobudol dňa 03.12.2019, pričom návrh na určenie príspevku

na výživu rozvedenej manželky bol podaný dňa 30.09.2021, teda včas, v zákonnej päťročnej lehote. Z rozvodového rozsudku mal zistené, že manželstvo bolo uzavreté dňa XX.XX.XXXX, zaniklo právoplatnosťou dňa XX.XX.XXXX, teda manželstvo trvalo 15 rokov. Z manželstva pochádzajú štyri deti I. B., ktorá je dospelá, vydatá, A. B., D. B. a L. B.. Maloleté deti A., D. a L. boli na čas po rozvoде zverené do výchovy a starostlivosti navrhovateľky a odporca bol zaviazaný platiť výživné na maloletú A. vo výške 150,- eur mesačne, maloletú D. 150,- eur mesačne a maloletého L. 110,- eur mesačne. Matka podala aj návrh na zvýšenie výživného, ktoré konanie bolo ku dňu rozhodovania 16.02.2023 právoplatne zastavené. V nadväznosti na ust. § 72 ods. 2 a § 75 ods. 2 zákona o rodine rozpor s dobrými mravmi na strane odporcu – otca a aj vo vzťahu k navrhovateľke – matke súd ustálil aj z obsahu SMS správ otcom a deťmi (deti museli u otca urgovať platenie výživného).

1.4 Pokiaľ ide o maloletého L. ide o ťažko zdravotne postihnuté dieťa v oblasti mobility, orientácie, je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, pretože má duševnú poruchu s často sa opakujúcimi prejavmi agresivity, neovládateľného alebo nepredvídateľného správania, nevládne prepravovať sa vo vozidle verejnej hromadnej dopravy, orientácia je narušená v dôsledku mentálnej retardácie, v oblasti komunikácie má narušenú dorozumievaciu schopnosť, vývin reči a je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby pri zabezpečení komunikácie v kontakte so spoločenským prostredím (sprievod do a zo školy, na vybavovanie úradných záležitostí, na lekárske vyšetrenia), má zvýšené výdavky súvisiace so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla, súvisiace s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi, bytového zariadenia, v oblasti sebaobsluhy. Táto osoba si nemôže sama zabezpečiť úkony sebaobsluhy a starostlivosti o domácnosť, je odkázaná pri zabezpečení úkonov sebaobsluhy a úkonov starostlivosti o domácnosť na inú osobu. Stupeň odkázanosti je VI., priemerný rozsah odkázanosti je viac ako 12 hodín denne a je odkázaný na nepretržitý dohľad pri väčšine činností. Je odkázaný na sprievodcu. Miera funkčnej poruchy maloletého ku dňu rozhodovania súdu je 80 % tým, že v čase rozhodnutia okresného súdu v prvom poradí bola 50 %. V konaní mal súd rozhodnutím o odkázanosti maloletého L. v rozsahu 80 % na pomoc inej osoby a rozvrhom dňa preukázané, že pri starostlivosti o dieťa nie je vytvorený žiaden časový priestor na to, aby sa navrhovateľka zamestnala, či už na čiastočný záväzok alebo na prácu z domu. Porovnaním úkonov vo vzťahu k maloletému, ktoré vyplývajú z rozhodnutia, komplexného posudku s rozvrhom dňa navrhovateľky, dieťaťa, bod d/ upresnený a aktualizovaný na pojednávaní dňa 16.02.2023, verifikovaný vyjadrením Špeciálnej základnej školy s materskou školou v E. F. G. mal takéto tvrdenie o nemožnosti matky popri starostlivosti o odkázané dieťa sa zamestnať či už na kratší pracovný úväzok alebo na prácu doma, vylúčené. Z tohto vyjadrenia školy boli preukázané tvrdenia navrhovateľky, že maloletý L. navštevuje 1. ročník základnej školy s materskou školou E. F. G.. Ide o žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, je žiakom III. autistickej triedy, teda ide o žiaka s autizmom. Jeho vyučovanie začína o 8.00 hod. a končí o 11.30 hod. (3x v týždni) alebo o 12.20 hod. (2x v týždni). Po vyučovaní navštevuje školský klub detí, ktorý končí o 16.10 hod. Navrhovateľka si dieťa preberá skôr, väčšinou okolo 14.00 hod. Táto vždy dieťa sprevádza do školy a zo školy. Na pojednávaní dňa 16.02.2023 navrhovateľka aktualizovala tento stav a rozvrh dňa dieťaťa a jej po dohode so školou reagujúc tak na zdravotné aspekty dieťaťa. Maloleté dieťa navštevuje školu od 8.00 hod. do 11.30 hod. Aktuálne nenavštevuje školský klub, pretože to nezvláda po psychickej stránke. O 11.30 hod. dieťa navrhovateľka vyzdvihne a celý deň sa mu neustále venuje v súlade s komplexným posudkom o zdravotnom stave dieťaťa. Poukázala aj na pravidelné časové straty v E. F. G., kde sa tvoria pravidelné kolóny s výstavbou diaľnice. Taktiež aj na to, že popri sústavnej starostlivosti o invalidné dieťa musí zvládnuť aj výchovu, výuku ďalších 2 maloletých detí a starostlivosť o spoločnú domácnosť, návštevy lekára, nákupy, varenie. Podľa súdu je zrejmé, že vyživovacia povinnosť rodiča k dieťaťu nespočíva len v plnení ekonomickej funkcie, ale aj v plnení naturálnej funkcie, teda aj osobnej starostlivosti o dieťa, ktoré je v tomto prípade odkázané na osobnú pomoc navrhovateľky, keďže je v rozsahu 80 % postihnuté. Taktiež je odkázané každé dieťa a zvlášť postihnuté o naturálnu formu plnenia vyživovacej povinnosti formou starostlivosti o hygienu, jedlo, domácnosť, výuku. Na tejto naturálnej vyživovacej povinnosti sa odporca nepodieľa. Nemá právo konštatovať, aby navrhovateľke s touto vyživovacou povinnosťou pomáhala staršia vydatá dcéra. Nemá právo delegovať svoju vyživovaciu povinnosť podľa zákona dieťa. Ustálil preto, že navrhovateľka je odkázaná na poskytovanie príspevku na výživu podľa § 72 zákona o rodine. Nie je v jej objektívnych možnostiach a schopnostiach pracovať či už na čiastočný úväzok alebo na prácu z domu a to popri starostlivosti o dve deti a tretie dieťa v rozsahu 80 % postihnuté.

1.5 V nadväznosti na § 72 ods. 2 a § 75 ods. 2 zákona o rodine ustálenou príčinou rozvratu manželstva v právoplatnom rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 30P/186/2018-322 zo dňa 04.11.2019 mal súd preukázanú zákonnú podmienku: „prihliadne pritom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahu medzi manželmi“ ako aj že uplatnenie príspevku na výživu navrhovateľky nie je v rozpore s dobrými

mravmi. Mal za to, že rozhodujúca časť príčin rozvodu manželstva je tá, ktorá hovorí o bezprostrednej príčine rozvratu manželstva v bode 12. ktorou je to, že odporca podpálil vlastný rodinný dom v máji 2017, potom vyhľadal psychiatrickú a psychologickú pomoc a v bezprostrednej príčinnej súvislosti s touto príčinou rozvratu manželstva navrhovateľka s deťmi bola nútená opustiť spoločnú domácnosť. Odporca teda touto bezprostrednou príčinou rozvratu manželstva zavinil nielen zánik manželstva, ale aj zánik spoločnej domácnosti a spoločnej výchovy maloletých detí (vrátane odkázaného) v spoločnej domácnosti obidvoma rodičmi. V dôsledku tejto bezprostrednej príčiny rozvratu manželstva zavinil odporca, že len navrhovateľka sa musí starať o deti zo spoločného manželstva, vrátane odkázaného maloletého L. a nemôže sa zamestnať. Odporca jej so starostlivosťou nepomáha v naturálnej forme osobnej starostlivosti o deti, domácnosť, zdravie a pod.

1.6 Pokiaľ ide o príjem odporcu v konaní Okresného súdu Čadca sp. zn. 9P/1/2022 o zvýšenie výživného samotný odporca priznal čistý mesačný príjem v sume 1.790,- eur. Súd vychádzal z posledného daňového priznania odporcu za rok 2020, ktoré predložil (nepredložil daňové priznanie za r. 2021, 2022). Z tohto daňového priznania vyplýva, že úhrn všetkých príjmov bol 32.792,66 eur. Po odpočítaní odpočítateľných položiek, poisťné a náklady súvisiace s výkonom práce je čistý daňový základ 27.858,80 eur, mesačne 2.321,56 eur čistého. Súd preto nevychádzal z faktúr (č.l. 168 a nasl. spisu) a výdavkov súvisiacich s podnikaním, ktoré odporca predložil ako dôkaz o znížení jeho príjmu. Nie je právomocou súdu ani povinnosťou súdu namiesto daňového úradu vypočítať príjem odporcu pre daňové priznanie na rok 2021, 2022, ktoré daňové priznanie bolo povinnosťou odporcu a jeho právnej zástupkyne predložiť. Pri takomto prístupe odporcu potom by 2-krát odpočítal tie isté výdavky, ktoré majú súvislosť s predmetom podnikania. Prvýkrát sú odpočítané daňovým úradom pre účely daňového priznania ako odpočítateľné položky súvisiace s podnikaním a duplicitne ich odpočítava odporca pri nároku na príspevok na výživu, čo nie je prípustné. Taktiež odporca nepredložil žiaden objektívny dôkaz k tomu, z akého dôvodu objektívneho je jeho príjem podstatne znížený v porovnaní s predchádzajúcimi daňovými priznaniami. Ak by to bolo pravdivé tvrdenie, potom na území SR má možnosť pri súčasnej miere nezamestnanosti a zamestnanosti na území SR pracovať za vyšší príjem a osobne sa podieľať na výchove a výžive detí. Súd teda dospel k záveru, že podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine je v možnostiach a schopnostiach odporcu prispievať navrhovateľke na výživu. Príjem odporcu ustálil sumou 1.700,-eur mesačne. Za oprávnené výdavky uznal výživné 410,- eur, mobil 35,- eur, internet 20,- eur, hygiena 20,- eur, strava 175,- eur, údržba domu 70,- eur, elektrina, kúrenie 10,- eur, kozmetika, drogéria 20,- eur, sporenie 50,- eur, spolu 810,- eur. Výdavky súvisiace s podnikaním, ktoré bude uplatňovať pre účely daňového priznania nie je potrebné započítať (pohonné hmoty 190,- eur mesačne, poisťka a diaľničné známky 1.000,- eur, pracovné oblečenie 50,- eur, nájom izby v súvislosti s výkonom práce 100,- eur, servis 37,50 eur, letné pneumatiky 50,- eur nakoľko motorové vozidlo slúži pre potreby výkonu zamestnania). Súd podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine uznal nasledovné výdavky navrhovateľky: nájom bytu 230,- eur, plyn 48,- eur, elektrina 40,- eur, internet 27,- eur, telefón 34,- eur, pohonné hmoty 150,- eur + 50,- eur (č. l. 153 spisu), výlety s deťmi 60,- eur, drogéria 100,- eur, oblečenie, obuv 100,- eur, lekárneň 40,- eur, strava 175,- eur, servis motorového vozidla nevyhnutného pre postihnuté dieťa 16,50 eur mesačne, sporenie 50,- eur, poisťka auto 50,- eur, obedy syn L. 30,- eur. Spolu výdavky v sume 1.725,50 eur. Príjem navrhovateľky predstavuje sumu 757,24 eur (príspevok za opatrovanie 720,80 eur + príspevok na benzín 36,42 eur), výdavky sú v sume 1.725,50 eur. Rozdiel v neprospech navrhovateľky je 968,26 eur. Z tejto sumy žiada navrhovateľka len príspevok vo výške 200,- eur čo možno považovať v zmysle § 72 zákona o rodine za primeraný príspevok na výživu rozvedenej manželky, keďže životná úroveň rozvedených manželov nevychádza z princípu rovnakej životnej úrovne. Vychádzajúc z príjmu odporcu 1.700,- eur, jeho výdavkov 810,- eur rozdiel predstavuje 890,- eur v jeho prospech. Z tejto sumy 890,- eur je v možnostiach a schopnostiach odporcu v nadväznosti na § 72, § 75 ods. 1 zákona o rodine prispievať navrhovateľke na jej výživu sumou 200,- eur. Zo sumy 890,- eur – 200,- eur = 690,- eur čo je v prospech odporcu. Je teda v možnostiach a schopnostiach odporcu aby prispieval na výživu navrhovateľky sumou 200,- eur mesačne z titulu príspevku na výživu rozvedenej manželky. Súd sa nedomnieva, že by navrhovateľka mala vykrývať tento rozdiel z výplatu po vyporiadaní BSM. Výplato BSM je ekvivalentom hodnoty bývania, nie je určený na spotrebu, výživu. Započítanie iných pohľadávok na výživné tak nie je možné (§ 76 ods. 2 zákona o rodine). Zároveň súd konštatoval, že považuje za nadštandardné výdavky odporcu, keď sám býva v rodinnom dome v porovnaní s navrhovateľkou, 3 deťmi, z toho 1 postihnuté, kedy sú odkázaní bývať v nájomnom byte.

1.7 Kým okresný súd rozsudkom v prvom poradí súd nepriznal navrhovateľke právo na náhradu trov konania z toho dôvodu, že písomným dokladom nepreukázala, že nevyvolala súdny spor, že sa pokúsila o mimosúdne riešenie sporu pred podaním návrhu v tomto štádiu konania, je už odporcovi dobre známe doručenie návrhu, rozsudku o čo v konaní ide, napriek tomu podal vo veci odvolanie a nesúhlasí

s platením príspevku. Úspech je daný na strane navrhovateľky v rozsahu 100 % a preto podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ súd priznal navrhovateľke právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Výška bude vyčíslená po právoplatnosti rozsudku vyššieho súdneho úradníka prvostupňového súdu. Splatnosť nastane do troch dní od právoplatnosti uznesenia vyššieho súdneho úradníka.

2. Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie odporca prostredníctvom splnomocneného zástupcu zo dňa 29.03.2023, ktorý navrhol, aby odvolací súd návrh zamietol a priznal mu voči navrhovateľke nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. Vytýkal súdu, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.1 Podľa odporcu súd prvej inštancie pochybil, keď návrh ako predčasný nezamietol, keďže nikdy nebol písomne ani ústne pred podaním návrhu navrhovateľky ňou takto oslovený, navrhovateľka v konaní tvrdila, že ho ústne s takýmto návrhom oslovila, toto tvrdenie však žiadnym spôsobom nepreukázala.

2.2 Ďalej z rozsudku o rozvoде nevyplýva tá skutočnosť, ktorú súd ustálil, že za rozpad manželstva s odporkyňou bol zodpovedný jedine on. Súd sa sústredil len na jeho skrat, keď v r. 2017 podpálil ich rodinný dom. Opomenul, že toto nebolo príčinou rozpadu ich manželstva ako v rozvođom konaní uviedla bývalá manželka, ona ho presvedčila, aby v ich spoložití pokračovali ďalej aj po tomto incidente (zobral preto späť svoj návrh na rozvođ manželstva) a podľa nej boli ďalšie tri roky ich života idylické, liečil sa v psychiatrickej ambulancii a bol pod dozorom lekára, navrhovateľka opustila spoločnú domácnosť, jej tvrdenia, že by sa mala báť o svoj život neboli ničím podložené. Konflikty v ich manželstve vznikali kvôli hospodáreniu a financiám, spôsobu vedenia domácnosti a výchove detí. Ani jeden z nich nemal záujem v manželstve zotrvať. V žiadnom prípade rozvođový súd neustálil, že jedine on bol príčinou rozvratu ich vzťahov, tak ako to vyhodnotil okresný súd.

2.3 V ďalšej časti odvolania odporca namietal, že súd ustálil príjem navrhovateľky sumou 757,24 eur, avšak žiadnym spôsobom nemal ustálenú výšku finančných prostriedkov potrebných na primeranú výživu navrhovateľky. Zistenie súdu nemožno považovať za zistenie v súlade s § 72 ods. 1 zákona o rodine.

2.4 Považoval za potrebné poukázať na to, že primerané finančné potreby ich detí sú v plnej miere uspokojované z rodinných prídavkov, ktoré sú deťom vyplácané zo sociálneho zabezpečenia z Rakúska, nakoľko je zamestnaný v pracovnom pomere u rakúskeho zamestnávateľa a z výživného, ktoré platí deťom v súlade s rozhodnutím súdu vo výške 410,- eur mesačne. Suma, ktorou tri deti môžu mesačne disponovať prídavky + výživné činí 1.240,89 eur, pričom disponujú aj vyplateným nedoplatkom na prídavkoch vo výške viac ako 10.200,- eur. Navrhovateľka v konaní žiadnym spôsobom nepreukázala výdavky na svoju primeranú výživu, neuniesla teda dôkazné bremeno.

2.5 Ďalej navrhovateľka tvrdila, že nie je schopná si viac finančných prostriedkov na svoju výživu zabezpečiť, vzhľadom na to, že opatruje osobu s ťažkým zdravotným postihnutím ich syna. On v konaní predložil inzerát, z ktorého bolo zrejmé, že navrhovateľka by si v Kysuckom Novom Meste, v ktorom syn navštevuje špeciálnu školu mohla nájsť prácu na kratší pracovný úvazok, na dohodu o vykonaní práce, ktorý by mohla vykonávať v rozsahu, ktorý by jej nebránil starať sa o maloletého syna a o domácnosť. Navrhovateľka nepreukázala, že by sa vôbec pokúsila akýkoľvek ďalší zdroj príjmov získať. Dôkazné bremeno je na tom manželovi, ktorý sa príspevku domáha, teda navrhovateľka mala preukázať, že sa nemôže zamestnať v dovolenom rozsahu, a tak získať ďalší príjem na svoju primeranú výživu. Keďže navrhovateľka toto dôkazné bremeno neuniesla, nie je správny záver súdu prvej inštancie o nemožnosti navrhovateľky sa zamestnať v dovolenom rozsahu.

2.6 Podľa odporcu súd tiež ustálil, že on je podnikateľ s miestom podnikania v Rakúsku, toto však nie je pravda, pretože je zamestnaný v pracovnom pomere u rakúskeho zamestnávateľa. Pokiaľ súd uvádza, že podával daňové priznanie, ide o daňové priznanie typu A, ktoré podáva nepodnikateľ a ktoré slúži na zamedzenie dvojitého zdanenia. K odvolaniu pripojil výplatnú pásku za mesiac február 2023, kde dosiahol čistú mzdu vo výške 1.084,40 eur. Záver súdu, ktorý ustálil jeho príjem sumou 1.700,- eur mesačne nie je pravdivý a nevyplýva z vykonaných dôkazov. Nakoľko v dôsledku klimatických podmienok, veľkého sucha, čo je všeobecne známe, u jeho zamestnávateľa došlo k poklesu počtu chovaných zvierat, o ktoré sa stará a došlo k zníženiu jeho mzdy oproti r. 2020. Ďalej súd neuznal jeho nevyhnutné výdavky, ktoré musí vynaložiť, aby dosiahol príjem zo zamestnania, súvisiace s automobilom, ktorý nevyhnutne potrebuje, aby sa dostal do miesta výkonu svojej práce. Neuznal mu výdavky na pracovné oblečenie, na bývanie v mieste jeho zamestnania tvrdiac, že tieto výdavky si bude uplatňovať ako náklady súvisiace s podnikaním, keďže on nepodniká, toto tvrdenie súdu je chybné. Tiež mu neuznal výdavky na stravu, uznal ich len vo výške nižšej ako výdavky na stravu syna, kde uznal

sumu 175,- eur a sumu 30,- eur ako platbu na obedy, jemu priznal len sumu 175,- eur. Neuznal mu ani výdavky súvisiace s jeho bývaním na Slovensku tvrdiac, že jeho bývanie je nadštandardné pre jednu osobu a odporučil mu dom, ktorý zaťažený úvermi, v takmer rovnakej výške ako jeho hodnota, predať. Súd v konaní objektívne nevyhodnotil jeho možnosti, schopnosti a majetkové pomery, a teda nemohol vo veci ani správne rozhodnúť v súlade so zákonom. Zistenia, ktoré uvádza nevyplývajú zo žiadnych dôkazov vykonaných v konaní.

2.7 Čo sa týka nedoplatku na príspevku na výživu odporca uviedol, že v čase keď bol predbežne vykonateľný rozsudok zo dňa 22.03.2022 si riadne plnil povinnosti z tohto rozsudku plynúce a zaplatil navrhovateľke sumu 300,- eur v mesiacoch apríl až september 2022, teda spolu sumu 1.800,- eur. Aj v tejto časti je rozsudok nesprávny.

2.8 Ďalej ho súd zaviazal zaplatiť navrhovateľke trovy konania vo výške 100 %, pričom zmenu svojho pôvodného rozhodnutia o nepriznaní trov odôvodnil tým, že proti rozsudku podal odvolanie, teda tým, že využil svoje právo, ktoré mu dáva zákon, pričom súd druhej inštancie rozsudok napadnutý odvolaním zrušil.

3. Navrhovateľka prostredníctvom splnomocneného zástupcu vo vyjadrení zo dňa 25.04.2023 navrhla podľa § 387 CSP rozsudok okresného súdu potvrdiť a priznať jej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Mala za to, že odvolacie dôvody, podľa ktorých odporca podáva odvolanie porušené neboli. Tvrdenie odporcu, že ona podala návrh predčasne je nepravdivý a nesprávny, nakoľko sa ona v čase po rozvoде manželstva, keď ešte mal odporca záujem o deti, s ním o tom hovorila o tom, že by potrebovala aby aj jej niečo prispieval, nakoľko sa stará o deti a nemôže pracovať. Viackrát sa s ním snažila dohodnúť, ale tento bol vždy proti, a preto podala návrh na súd, nakoľko nemala už inú možnosť. Súd pri rozhodovaní o určení tohto príspevku prihliadal aj na dobré mravy a na príčiny rozvratu manželstva, nakoľko ani jeden z bývalých manželov nepodal proti rozsudku o rozvoде odvolanie, a toto rozhodnutie sa správoplatnilo, tak je zrejmé, že skutočnosti v ňom treba považovať za nesporné, takže odporca vo vyjadrení klame, že súd neustálil, že jedine on bol príčinou rozvratu manželstva. Ďalej mala navrhovateľka za to, že dostatočným spôsobom preukázala svoje tvrdenia. Doložila k návrhu výpis z bankového účtu, z ktorého je zrejmé, že poberá príspevky od štátu a v akej výške a rovnako je tam aj časť jej nákladov. Ako uviedla sama na pojednávaní, nedokáže pokryť všetky svoje náklady a náklady maloletých detí. Pomáhajú jej rodinní príslušníci, priatelia, ale aj mesto, ktoré jej zasiela sociálne balíčky. V čase, keď je maloletý v škole aj to len pár hodín, sa stará o domácnosť, varí, perie, zariaďuje všetky potrebné úkony domácnosti v súvislosti s úradmi, nakupuje alebo navštevuje lekára so staršími dcérami a keďže syn navštevuje špeciálnu školu, ktorá sa nachádza v inom meste, ak oni bývajú, tak ho tam dennodenne vozí. K tomu uviedla, že je v podstate notorieta, že na ceste, ktorou vozí maloletého do školy sú kolóny. Okrem toho, keď ho vyzdvihne zo školy, tak sa mu potom už musí neustále venovať (vzhľadom na jeho postihnutie, nezvláda všetky potrebné úkony sebaobsluhy, nerozumie všetkému čo sa okolo neho deje, musí mu venovať zvýšenú pozornosť všetkým jeho aktivitám, nakoľko nie je tak empatický k okoliu ako napr. zdravé deti, komunikácia a vykonávanie bežných aktivít je omnoho náročnejšie). Je pravda, že staršie deti sú už vyššieho veku, ale stále nie sú plnoleté, takže s nimi musí navštevovať lekára a iné. Návrh odporcu, ktorý prezentoval na súde, aby si ona našla prácu resp. mala prácu v čase, kedy je spoločný syn v škole je absolútne nemorálny, scestný a nevhodný. Odporca pracuje v zahraničí, odpracuje si svoju zmenu a má voľno, nerobí nič. Aj keď sa z práce vráti na Slovensko, tak nejaví žiadny záujem o deti, ani o zvýšenie svojho príjmu. Jeho prístup je laxný a hlavne pokrytecký a egoistický a na nej je všetka starostlivosť, a preto vyžadovať od nej, aby si našla prácu je neprimerané. Čo sa týka prídavkov na deti z Rakúska, ktoré odporca rieši v odvolaní, tak tieto sú v podstate v tomto konaní bezpredmetné, nakoľko sú to prídavky na maloleté deti, nie sú jej príjmom. Pokiaľ staršie dcéry si privyrábajú na brigáde, tak si týmto len zvyšujú príjem, nakoľko v minulosti odporca im neplatil výživné. Na tento príjem z brigády maloletých detí súd nemôže prihliadať, je to ich príjem. Čo sa týka nedoplatku, na ktorý súd zaviazal odporcu, tak navrhovateľka uviedla, že v celom konaní, ani na pojednávaní odporca neuviedol, že by jej čokoľvek platil, a preto súd nemal vedomosť a už vôbec nie podloženú dôkazmi, že by tento mal snahu výživné platiť. Toto prezentuje odporca až v odvolaní. Tento dôkaz bol v konaní oneskorený, nakoľko ho mohol prezentovať a doložiť v písomných podaniach resp. priamo na súde a nie až v odvolaní. Ďalej navrhovateľka uviedla, že splnila všetky podmienky, ktoré predpokladá zákon o rodine, aby súd mohol priznať nárok na príspevok rozvedeného manžela. Všetky svoje tvrdenia riadne podložila dôkazmi, a na základe podaného návrhu a vykonaného dokazovania a mal za to, že súd dospel k riadnemu zisteniu skutkového stavu a na základe toho vydal rozhodnutie, ktoré je správne a spravodlivé. Čo sa týka výroku súdu o priznaní nároku na náhradu trov konania s týmto sa absolútne stotožňuje, nakoľko sa odporca mohol dohodnúť a mohlo sa predísť celému tomuto konaniu. Okrem

toho z celého konania, predložených dôkazov je zrejmé, že jej nárok je oprávnený a je z neho zrejmý aj názor odporcu.

4. Odporca na vyjadrenie navrhovateľky písomne nereagoval.

5. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, (§ 2 ods. 1 CMP, § 34 ods. 1 CSP, § 3 ods. 5 písm. a/ CMP) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávneným subjektom konania – účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP, § 7 ods. 1 CMP) a včas (§ 362 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie prípúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu za viazanosti rozsahom odvolania (§ 65 CMP a contrario, § 379 CSP), bez viazanosti odvolacími dôvodmi (§ 66 CMP) s prihliadnutím na vady konania, iba ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 67 CMP) a po zopakovaní a doplnení dokazovania na nariadenom odvolacom pojednávaní (§ 385 ods. 1 CSP) rozsudok okresného súdu zmenil (§ 388 CSP) z nasledovných dôvodov:

6. V preskúmvanej veci sa navrhovateľka voči odporcovi domáhala určenia príspevku na výživu rozvedenej manželky na tom skutkovom odôvodnení, že jej manželstvo s odporcom bolo právoplatne rozvedené a ona zabezpečujú osobnú starostlivosť o ťažko zdravotne postihnuté dieťaťa poberá opatrovateľský príspevok vo výške 576,64 eur mesačne, z ktorého nie je schopná sa živiť.

7. V zásade zánikom manželstva zanikajú i všetky osobné a osobnomajetkové práva a povinnosti medzi bývalými manželmi. Výnimkou tak nie je ani vzájomná vyživovacia povinnosť medzi manželmi, ktorá má týmto počas trvania manželstva zabezpečiť rovnakú životnú úroveň. V zmysle ust. § 72 zákona o rodine sa však pri splnení zákonných predpokladov môže solidarita plynúca z manželského zväzku preniesť v obmedzenej miere i do času po zániku manželstva, a to v podobe príspevku na výživu rozvedeného manžela. Zo znenia § 72 zákona o rodine možno vyvodiť nasledujúce hmotnoprávne podmienky, za ktorých možno priznať príspevok na výživu rozvedeného manžela: - manželstvo musí byť právoplatne rozvedené; - bývalí manželia nevedia dohodnúť o poskytovaní príspevku; - jeden z rozvedených manželov nie je schopný sám sa živiť a schopnosti, možnosti a majetkové pomery druhého manžela umožňujú súdu príspevok priznať; - súlad s dobrými mravmi (obligatórne prihliadnutie na príčiny rozvratu).

8. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti rozsudku okresného súdu, ktorý po predchádzajúcom zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu vyhovel návrhu navrhovateľky keď rozhodol tak, že odporca je povinný poskytovať navrhovateľke príspevok na primeranú výživu vo výške 200,- eur mesačne vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred, počnúc dňom podania návrhu 30.09.2021 pričom zameškaný príspevok na výživu za čas od 30.09.2021 do 16.02.2023 (za 17 mesiacov x 200,- eur = 3.400,- eur) vo výške 3.400,- eur zaplatí odporca navrhovateľke v pravidelných mesačných splátkach 250,- eur spolu s bežnou platbou príspevku vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred pod stratou výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky v stanovenej výške, v stanovenej lehote s tým, že odporca je povinný nahradiť navrhovateľke trovy konania v rozsahu 100 %, vo výške, ktorá bude vyčíslená po právoplatnosti rozsudku VSÚ prvostupňového súdu, v lehote do 3 dní od právoplatnosti uznesenia VSÚ.

9. Rozsudok okresného súdu napadol odvolaním odporca, ktorý vytýkal súdu, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

10. V prvom rade namietal, že súd pochybil keď návrh navrhovateľky ako predčasný nezamietol z dôvodu, že nikdy nebol písomne ani ústne pred podaním návrhu navrhovateľky ňou takto oslovený.

10.1 Odvolací súd sa s predmetnou námietkou nestotožňuje s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu SR (ďalej len „ÚS SR“) sp. zn. II.ÚS 385/2013 z 10. júla 2013, ktorý si vo svojich dôvodoch osvojil rozhodnutie krajského súdu konštatujúceho, že zákon nepredpisuje žiadnu formu dohody, s nesplnením tejto povinnosti nespája žiadne následky, takže môže byť uvedený úkon urobený aj ústne a tiež nie je uvedené, že musí byť pred podaním návrhu. Za výzvu na určenie príspevku na výživu možno považovať aj návrh na začatie konania. Pokiaľ odporca v konaní poukázal na iné rozhodnutie ÚS SR a to nález č. k. II.ÚS 120/2010-27 z 12. mája 2010 tak odvolací súd uvádza, že k tomuto samotný ÚS SR vo veci sp. zn. II.ÚS 385/2013 uviedol, že ústavný súd riešil túto otázku iba marginálne, keď predmetom jeho rozhodovania boli predovšetkým iné otázky.

11. Čo sa týka príčiny rozvodu, tak podľa odporcu v odvolaní z rozsudku o rozvode nevyplýva tá skutočnosť, ktorú ustálil okresný súd, že za rozpad manželstva s navrhovateľkou bol zodpovedný jedine on.

11.1 Podľa odvolacieho súdu v odôvodnení rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 30P/186/2018-232 zo dňa 04.11.2019 a to hlavne v bode 12. zhrňujúcim svoje závery sa uvádza, že navrhovateľka uviedla, že manžel sa jej a deťom vyhrážal otrávením, mal psychické problémy, podpálil ich vlastný dom a bojí sa o svoj život a život detí, nevidí nádej na ďalšie spolužitie, manželstvo je hlboko a vážne rozvrátené a odporca uviedol, že manželstvo bolo od počiatku konfliktné, konflikty vznikali kvôli hospodáreniu s financiami, spôsobu vedenia domácnosti, výchove detí, konflikty vyvrcholili a on podpálil ich vlastný dom v máji r. 2017, po ktorom čine vyhľadal psychiatrickú a psychologickú pomoc, ktorej sa podrobuje, za nepravdivé považoval skutočnosti o jeho vyhrážkach zabitím. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že manželstvo neplní ani jednu zo svojich funkcií a keďže nie je predpoklad obnovenia spolužitia medzi účastníkmi, obidvaja spolužitie odmietajú, boli splnené podmienky v zmysle § 23 ods. 1 zákona o rodine na to, aby vyhovel návrhu a manželstvo účastníkov rozviedol s tým, že rozvod manželstva nebude ani v neprospech maloletých detí, keď spolužitie manželov nevytvára vhodné prostredie pre zdravý vývin maloletých detí a v súčasnej dobe už účastníci nežijú v spoločnej domácnosti. Oboznámiac sa s uvedenými dôvodmi mal odvolací súd za to, že okresný súd v odôvodnení rozhodnutia vyslovene a jednoznačne neuviedol, že rozvrat bol zapríčinený len odporcom avšak ani navrhovateľkou. Možno tak usudzovať, že správanie oboch viedlo k rozvratu manželstva. S ohľadom na uvedené, určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela je možné považovať za súladné s dobrými mravmi a bolo naplnené i toto kritérium pre jeho priznanie.

12. Ďalej mal odporca v odvolaní za to, že navrhovateľka nepreukázala, že by sa pokúsila akýkoľvek ďalší zdroj príjmov získať.

12.1 V nadväznosti na posúdenie existencie hmotnoprávnej podmienky spočívajúcej v tom, či je navrhovateľka schopná sama sa živiť alebo nie a z toho vyplývajúca odkázanosť od pomoci bývalého manžela, odvolací súd zhodne s okresným súdom uvádza, že navrhovateľka túto podmienku naplňuje. Podľa rozsudku okresného súdu, ktorým bolo manželstvo účastníkov rozvedené bol maloletý L. zverený navrhovateľke do jej osobnej starostlivosti a v konaní bolo preukázané, že ide o ťažko zdravotne postihnuté dieťa s mierou funkčnej poruchy 80 % v súvislosti s ktorou starostlivosťou navrhovateľka poberá príspevok na opatrovanie. Neschopnosť navrhovateľky zadovážiť si príjem vlastnou zárobkovou činnosťou tak vyplýva z objektívnej skutočnosti predstavujúcej starostlivosť o ťažko zdravotne postihnuté dieťa a tak je aj podľa odvolacieho súdu navrhovateľka odkázaná na primeranú výživu od odporcu. V tomto smere je potrebné si uvedomiť, že rodič, ktorý poskytuje zvýšenú starostlivosť svojmu ťažko zdravotne postihnutému dieťaťu má tak podstatne obmedzené možnosti získať adekvátne zamestnanie, ktoré by súčasne zabezpečilo vyšší príjem do domácnosti, ale zároveň by rodič nemusel znížiť štandard poskytovania starostlivosti svojmu dieťaťu, ktoré je závislé práve od jeho zvýšenej starostlivosti. Aj keď dieťa denne navštevuje špeciálne školské zariadenie jeho zdravotný stav je nestály a ako vyplýva z lekárskeho posudku ako aj zo samotného výsluchu navrhovateľky pred odvolacím súdom správanie dieťaťa je nepredvídateľné, má rôzne stavy. Nemožno preto vylúčiť, že v čase umiestnenia dieťaťa v školskom zariadení bude potrebná súčinnosť navrhovateľky aj počas tohto času. Z predloženého vyjadrenia triednej učiteľky zo dňa 15.01.2024 tiež vyplýva, že na základe odporúčania lekára má maloletý znížený rozsah vyučovania na 20 hodín týždenne (škola pondelok až streda 7.45 hod. až 11.10 hod., školský klub 11.10 hod. až 13.45 hod., štvrtok až piatok 7.45 hod. až 11.10 hod. V školskom roku 2022 až 2023 maloletý odmietol obedovať školskej jedálni a aj navštevovať školský klub, má ho preto skrátene zo zdravotných a organizačných dôvodov. Podľa triednej učiteľky žiak by nezvládol byť školskom klube dlhší čas. Podľa odvolacieho súdu zabezpečovanie starostlivosti o maloletého je nutné aj po návrate zo školského zariadenia pretože si tento vyžaduje pomoc a opateru i pri bežných životných úkonoch. Ani staršia plnoletá dcéra navrhovateľky jej nemôže pomôcť so synom, nakoľko je zamestnaná a stará sa o svoju maloletú dcéru. Pokiaľ však pomáha navrhovateľka aj dcére so starostlivosťou o vnučku, je uveriteľné tvrdenie navrhovateľky, že prítomnosť maloletej vnučky pomáha aj vývoju syna. Zdravotný stav syna si vyžaduje i návštevu lekárov, terapií a krúžkov. Vzhľadom na uvedené tak nie je umožnené navrhovateľke, aby sa zamestnala ani na kratší pracovný úväzok. Napokon je tiež otázne, či by zamestnávateľ v dnešnej dobe akceptoval vymeškanie navrhovateľky zo zamestnania.

13. Ďalej odporca vytýkal súdu, že žiadnym spôsobom nemal ustálenú výšku finančných prostriedkov potrebných na primeranú výšku navrhovateľky. Mal za to, že keďže potreby detí súd uspokojené

z výživného, rodinných prídavkov aj Rakúska, brigád dcér, príplatku k rodinným prídavkom pre syna, že môže celý svoj príjem použiť na svoju primeranú výživu, pričom navrhovateľka výdavky žiadnym spôsobom nepreukázala a neuniesla tak dôkazné bremeno.

13.1 Podľa odvolacieho súdu pri porovnaní životnej úrovne oboch účastníkov konania je treba konštatovať, že už zo samotného názvu uplatneného nároku sa nejedná o dávku výživného porovnateľnú napr. s manželským výživným, kedy manželia majú nárok v zásade na rovnakú životnú úroveň. V tomto prípade sa jedná len o príspevok na výživu rozvedeného manžela, t.j. rozsah vyživovacej povinnosti sa určuje na najzákladnejšie potreby oprávneného, rovnako s prihliadnutím na schopnosti a možnosti povinného. Primeranosť znamená pokrytie časti niektorých opodstatnených výdavkov rozvedeného manžela a jeho domácnosti.

13.2 Odvolací súd na tomto mieste pripomína, že mimosporové konania sú ovládané vyšetrovacím princípom (§ 36 CMP) a preto procesná aktivita súdu má smerovať k vyšetreniu právne relevantných skutočností dôležitých pre rozhodnutie vo veci. Tento princíp vylučuje (resp. obmedzuje) využitie procesnej zodpovednosti účastníkov konania za výsledok konania, pričom zodpovednosť za zistenie skutočného stavu zaťažuje súd. Aj z toho dôvodu vo veci nariadil pojednávanie (§ 385 ods. 1 CSP), na ktorom doplnil dokazovanie výsluchom účastníkov konania ohľadom ich súčasných pomerov a oboznámením sa s listinami.

13.3 Z výdavkov, ktoré uviedla navrhovateľka na pojednávaní pred odvolacím súdom za odôvodnené považoval nasledovné: byt 172,50 eur (priznané 3-iny zo sumy 230,- eur nakoľko v byte bývajú 4 osoby, z toho 3 sú deti), plyn 48,- eur, elektrina 40,- eur, TV a internet 30,- eur, telefón 34,- eur, drogéria 30,- eur, oblečenie 30,- eur, lekár 40,- eur, strava 200,- eur, kultúrne vyžitie 35,- eur (uplatnená bola suma 400,- eur ročne). Výdavky týkajúce sa pohonných hmôt neuznal keďže osobné motorové vozidlo patrí vlastnícky synovi, na ktoré dostáva príspevok na benzín 39,- eur. S tým súvisí aj nepriznanie poisťného na auto uplatnené v sume 150,- eur štvrťročne. Neodôvodnenými sú aj nečakané výdavky konkretizované z titulu svadby, pohrebu v sume 50,- eur. Rovnako tak aj osobné sporenie v sume 50,- eur mesačne nakoľko nesúvisí s primeranou výživou. Z titulu vyporiadania BSM navrhovateľka nadobudla osobné motorové vozidlo v hodnote 4.000,- - 5.000,- eur, ktoré podľa jej vyjadrenia od januára 2023 užíva najstaršia plnoletá dcéra od januára 2023 a to bez akejkoľvek náhrady. Pokiaľ nadobudla nehnuteľnosť – parcela CKN 725/2 - orná pôda o výmere 386 m² k.ú. E. F. E. (vedené na LV č. XXXX) bolo to na základe kúpnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený dňa 07.03.2023 a teda v priebehu odvolacieho konania. V tejto súvislosti bolo preukázané, že kúpna cena 10.000,- bola zaplatená z pôžičky poskytnutej plnoletou dcérou v sume 6.000,- a zvyšná suma 4.000,- eur z obdržaného výplatu týkajúceho sa vyporiadania BSM. Podľa vysvetlenia navrhovateľky pozemok nachádzajúci sa pri jej byte kupovala pre potreby jeho užívania synom (hrať sa). Vzhľadom na uvedený účel kúpy preto odvolací súd na pribudnutie tohto majetku v neprospech navrhovateľky neprihliadol. Navrhovateľka je poberateľkou peňažného príspevku od augusta 2021 do mája 2022 v sume 608,44 eur, v mesiaci jún 2022 v sume 708,44 eur, júl 2022 v sume 608,44 eur, od augusta 2022 do júna 2023 v sume 625,65 eur, od júla 2023 v sume 669,- eur. Pokiaľ odporca na pojednávaní tvrdil, že navrhovateľka má ďalší príjem ako upratovačka, ktorú vedomosť získal od ťažko zdravotne postihnutého syna L., táto uvedená na pojednávaní pred odvolacím súdom poprela a v tomto smere odporca iné dôkazy nepredložil ani neoznačil.

14. Ďalej odporca namietal, že súd objektívne nevyhodnotil jeho možnosti, schopnosti a majetkové pomery. Konkrétne je nepravdivé tvrdenie súdu, že je podnikateľ nakoľko je v pracovnom pomere u rakúskeho zamestnávateľa. Ustálenie jeho príjmu súdom v sume 1.700,- eur mesačne nie je pravdivé a nevyplýva z vykonaných dôkazov. Došlo k zníženiu jeho mzdy oproti r. 2020 vzhľadom na situáciu u jeho zamestnávateľa. Taktiež mu súd neuznal niektoré nevyhnutné výdavky v súvislosti s výkonom práce z dôvodu, že si ich bude uplatňovať ako náklady súvisiace s podnikaním ktoré tvrdenie, keďže nie je podnikateľom je nesprávne.

14.1 Z obsahu spisu skutočne vyplýva, že odporca nie je podnikateľ ale je v pracovnom pomere u rakúskeho zamestnávateľa. Okresný súd v tomto smere preto nesprávne vyhodnotil predložené listiny týkajúce sa daňového priznania a aj právne uzavrel jeho výdavky ako náklady súvisiace s podnikaním. Odvolací súd doplnením dokazovania zistil, že od podania návrhu od 10/2021 do 12/2021 bol priemerný čistý mesačný príjem odporcu v sume 2.635,25 eur, v r. 2022 v sume 1.733,51 eur, v r. 2023 dosiahol nasledovné príjmy: január - 1.168,04 eur, február – 1.084,40 eur, marec – 2.894,93 eur. Od 14.04.2023 do 23.06.2023 bol evidovaný ako nezamestnaný, pričom výška dávky na deň predstavovala sumu 39,14235 eur a teda apríl – 665,42 eur, máj – 1.213,41 eur, jún – 900,27 eur. V nasledujúcich mesiacoch dosiahol príjmy: - jún – 262,82 eur, júl – 1.324,77 eur, august – 1.402,89 eur, september – 1.324,77 eur, október – 1.106,92 eur, november – 1.627,36 eur, december – 1.705,86 eur (vrátane sumy 400,- eur

ako tzv. protiinflačnej prémie, ktorá podľa udania otca nepodlieha zdaneniu), január 2024 – 1.263,22 eur. Výdavky odporcu predstavujú najmä súvisiace s výkonom práce v Rakúsku, ktoré mu nehradí zamestnávateľ (pracovné pomôcky 50,-, ubytovanie (izba) – 100,- eur). Okrem toho mesačne sú vynakladané: strava (350,- eur), užívanie auta požičaného od otca do práce i na Slovensko (pohonné hmoty 190,- eur), mobil 27,- eur, internet 20,- televízia 27,- eur, drogéria 20,- eur. Z titulu vyporiadania BSM nadobudol dom, v súvislosti s užívaním ktorého má tiež mesačné výdavky (elektrina 79,- eur, kúrenie - pelety, 135,- eur), spláca úver, ktorý prebral v rámci vyporiadania BSM 364,- eur mesačne. V r. 2023 predal osobné motorové vozidlo za sumu 20.000,- eur, ktoré peniaze použil na vrátenie dlhu rodičom v sume 10.000,- eur sa na výplatu výživného. Na maloleté deti platí výživné v sume 410,- eur mesačne.

15. Vyhodnotiac zistené skutočnosti odvolací uvádza, že výživné na rozvedeného manžela nemá za účel vyrovnáť príjmové a majetkové pomery bývalých manželov. Uvedené má preklenúť obdobie (maximálne 5 rokov), kedy jeden z manželov pre objektivizované dôvody po rozvoze „stráda“ a nevie si zabezpečiť primeranú výživu. V danom prípade navrhovateľka kvôli starostlivosti o zdravotne postihnuté dieťa nemôže vykonávať pracovnú činnosť, zatiaľ čo odporca takýto dopad manželstva a rodiny pri svojej príjmovej situácii nepocituje (nebol a nie je „limitovaný“). Príjmové, výdavkové a majetkové pomery obidvoch účastníkov sú rozdielne nakoľko navrhovateľka poberá len príspevok na opatrovanie v súčasnej dobe v sume 669,- eur. Aj keď príjmy odporcu sú pomerne vysoké nemôže to automaticky znamenať jeho priamoúmerne zvyšujúcu sa vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke. Bolo potrebné prihliadnuť na to, že vyživovacia povinnosť k maloletým deťom má prednosť pred výživným rozvedeného manžela, čo vyplýva z § 62 ods. 5 zákona o rodine, pričom nie je zanedbateľné, že výživné platené odporcom na maloleté deti predstavuje sumu 410,- eur mesačne. Okrem toho potreby detí by mali pokrývať aj štátne sociálne dávky (rodinné prídavky) z Rakúska nakoľko odporca je v zamestnaneckom pomere s rakúskym zamestnávateľom. Vzhľadom na kritérium primeranosti (uspokojené majú byť v primeranej miere životné potreby rozvedeného manžela ako bývanie, ošatenie, kultúrne potreby a to s prihliadnutím na jeho vek, zdravotný stav, spôsob života a pod.) odvolací súd považoval za odôvodnenú na pokrytie opodstatnených výdavkov navrhovateľky a jej domácnosti sumu 130,- eur mesačne. Určená výška príspevku na výživu rozvedenej manželky je spôsobilá zmierniť rozdiely, keďže celoživotný vklad starostlivosti o postihnuté dieťa je nevyčísľiteľný a nemožno ho považovať za samozrejmosť zo strany druhého rodiča.

16. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu, ktorý nesprávne právne posúdil rozsah určeného príspevku zmenil tak, že odporca je povinný platiť navrhovateľke príspevok na výživu rozvedenej manželky vo výške 130,- eur mesačne od podania návrhu (§ 77 ods. 1 vety druhej zákona o rodine) t.j. 30.09.2021 naďalej vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľky. Nakoľko sa navrhovateľka domáhala príspevku v sume 200,- eur mesačne, v zostávajúcej časti návrh navrhovateľky zamietol.

17. Vzhľadom na rozhodnutie odvolacieho súdu o určení príspevku na výživu rozvedeného manžela od podania návrhu t.j. 30.09.2021 do dňa rozhodnutia odvolacieho súdu t.j. 20.02.2024 by odporcovi vznikol zameškaný príspevok v celkovej sume 3.770,- eur. K výpočtu dospel nasledovne: za čas od 10/2021 do 12/2021 – 3 mesiace x 130,- eur = 390,- eur, za r. 2022 – 12 mesiacov x 130,- eur = 1.560,- eur, za r. 2023 – 12 mesiacov x 130,- eur = 1.560,- eur, za čas od 1/2024 do 2/2024 – 2 mesiace x 130,- eur = 260,- eur. Odvolacím súdom bolo zistené, že v tejto súvislosti bola dôvodná aj námietka odporcu v odvolaní v súvislosti s výškou nedoplatku príspevku poukazujúca na to, že si počas konania plnil súdom predbežne uložené povinnosti, na ktoré okresný súd nedôvodne neprihliadol. Odporcom boli z tohto titulu zaplatené nasledovné platby: 14.04.2022 – 300,- eur, 12.05.2022 – 300,- eur, - 14.06.2022 – 300,- eur, 14.07.2022 – 300,- eur, 15.08.2022 – 300,- eur, 14.09.2022 – 300,- eur, 14.05.2023 – 200,- eur + doplatok 250,-, 14.06.2023 – 200,- eur + 250,- eur, 14.07.2023 – 200,- eur + 250,- eur, 14.08.2023 – 200,- + 250,- eur, 14.09.2023 – 200,- + 250,- eur, 14.10.2023 – 200,- + 250,- eur, 14.11.2023 – 200,- eur + 250,- eur, 14.12.2023 – 200,- eur + 250,- eur, 15.01.2024 – 200,- eur + 250,- eur – celkove suma 5.850,- eur. Vzhľadom na sumu, ktorá mala byť zaplatená (3.770,- eur) a suma, ktorá bola odporcom v priebehu konania zaplatená vo vyššej výške (5.850,- eur) odvolací súd rozhodol, že odporca nemá zameškaný príspevok na výživu rozvedenej manželky od 30.09.2021 do 20.02.2024.

18. O nároku na náhradu trov konania (prvoinštancných aj odvolacích) rozhodol odvolací súd vzhľadom na zmenu rozsudku súdu prvej inštancie nanovo a to podľa § 2 ods. 1 CMP a § 396 ods. 2 CSP, podľa

ktorého ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie. Podľa § 52, § 58 CMP rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. O trovách odvolacieho konania rozhodol v súlade s § 396 ods. 1 CSP, v spojení s § 57, § 58 a § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. V prvom rade navrhovateľka žiadala v konaní trovy odvolacieho konania bez toho, aby ňou bolo konkrétne uvedené, že ňou uplatnený nárok možno spravodlivo požadovať. Okrem toho mal za to, že tu nie sú dané osobitné okolnosti, pre ktoré by mal priznať náhradu trov konania vzhľadom na to, že obaja účastníci konania neboli v konaní celkom úspešní.

19. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).